

de cruce apud Gretserum: Farina carnis Dominica quā nutritur, typum gessit. Duo ligna indicant illa duo ligna, ex quibus crux. Similiter Sanctus Iñidorus relatus à Glosa interlineali. Igitur dum præ oculis habet Deipara duo Crucis ligna, quibus transfixum cruciformem agnum assabat dum pane tunc vescitur Eucharistico unā cum filio quid restat aliud, nisi ut moriatur uterque & subeant generosè acerbissimos quoque cruciatus.

1785 Peraftis jam cænæ mysteriis, Filius extremum dixit Matri suæ vale. Quām hoc animo Virgineo fuerit acerbum docent Jacob tam ægrè à se Benjaminum dimittens Gen. 43. Tobias senior, & Anna uxor ejus cùm in filio júnior Tobia valedicunt c. 5.

22. Quid ante difceſſum Jefu, filii Matris que colloquia ultro citroque habita commorem? Quid utriusque lachrymas? Quid animorum acerbitatē. Sat tibi erit S. Ephrem affatum expendere in Threnis, seu lamentatione Deiparæ, ita splendide ex Mariæ persona: Respic, mi fili, lachrymas meas: attende suspiria mea, ac gemitus, & os tuum aperi. Solatium mihi præbe, filii mi: non enim habeo proſrus, ubi vel caput reclinem. Non alius mihi supereſt cognatus, pater, vel mater, frater, aut soror, qui animum mihi redendant. Tu mihi es pater, tu frater, tu filius; tu mihi vita, & spiritus, spes, atque protecſio. Tu mea es consolatio, & creatio: tu Dominus meus, & Deus meus, tu Creator, & opifex meus. Melle flūnt dulciora verba, & abſinthio amariora; si attente premantur. Mærens ergo & afflita mater Virgo ex imo corde in dilecti filii ruit amplexus: & constanti voluntate diuinæ proſrus concorde ſuum obtulit Jefum cruciatibus, & morti pro mundi ſalute. Ac tandem filio valedicens protulit intimo cordis affectu illa Psal. 19. verba: Exaudiat te Dominus in die tribulationis; protegat te nomen Dei Jacob: mittat tibi auxilium de sancto, & de Sion tueatur te. Memor sit omnis ſacrificii tui, & holocaustum tuum pingue fiat. Tribuam tibi ſecundum cor tuum, & omne conſilium tuum conſimmet. Quibus pro nato tempore nihil opportuniſ. Avellitur filius à matre, mater vero ſlebat irremediabilib⁹ lachrymis, atque dicebat (quod anna, Tobiae 10. 4.) heu heu me, filimi, ut quid te misimus peregrinari? (Christus enim paſſionis tempore extraneus factus est fratribus suis, & peregrinus filius matris ſuæ Psal. 68. 9.) lumen oculorum noſtrorum, baculum ſenectutis noſtre, ſolatium viæ noſtre, ſpem poſteritatis noſtre? Omnia ſimil in te una habentes, te non debuimus dimittere ire à nobis.

§. 3.

Sui ipsius, ac Filii ſuī facta Deo oblatio ad mortem.

1786 Utaverim, Deiparam (avulſo à ſe filio, & ad Crucis martyrium per gente) flexis ibidem genibus, ſummaque animi demiſſione ſe ipſam, ac ſuum in primis ſuum Deo obtulife ad cruciamenta, & mortem. Ut enim Sanctus Bonaventura in 1. d. 48. q. 2. Nullo modo dubitandum eſt, quin virilis Mariæ animus, & natio illius constanti-

S. Bonav.

sima voluit etiam tradere filium ſuum pro ſalute generis humani, & mater per omnia conformis eſet Patri, & Filio. Expendit deinde egregie, qua ratione ſe ipſam etiam obtulerit. Et in hoc miro modo debet laudari, & amari: quod adeò compaſſa eſt, ut ji fieri potuerit, omnia tormenta, qua filius pertulit, ipſa libentius ſuſtinet: & nihilominus placuit ei, quod unigenitus Iesus pro ſalute generis humani offeretur. Verè ergo fuit fortis, & pia, dulcis pariter & severa, ſibi parca, & nobis largiflma. Unde concludit: ideò nobis amanda, & veneranda poſt Trinitatem. Conſonat S. Bernardinus Senensis to. 3. fer. 6. ar. 2. cap. 2. Hæc Virgo ſe obtulit ad illam inæſtimabilem mortem, & ad illud ineffabile incendium, quo in ipſa Chrifti concepcione tota fuit: ſi enim ante hoc ipſa ceteris fuit prompta ad exponendum ſe omni morti, & martyrio propter Deum, quanto incomparabilius in hac hora? Et to. 1. fer. 51. cap. 4. ſic praedclare: O mira circa nos utriusque patrem Iesu Chrifti pieſatis dignatio! O inæſtimabilis Dei, & Virginis dilectio charitatis, qui ut ſervum redimerent, communem filium tradiſerunt, propter nimiam charitatem, qua Deus Virgo nos miferos peccatores dilexerunt. Mitto ſimilia aliorum Patrium testimonia; quibus abunde claret, Mariæ ſtudium erga humānū genus, & amoris magnitudo, talis ac tantus, ut ſe, ſuumque filium tormentis, ac morti addixerit: Sic enim dilexit mundum, ut filium ſuum unigenitum daret.

Edificant Parentes, ſuos filios, quantumvis chariſſimos, in Dei, ac Deiparæ obſequium martyrio addicere, ut par pari, quod fieri potest, Virginis referant. Si tyrañi abſint, dicunt Eccleſia Patres, qua ratione id praefare poſſis abſque tyrañis. Planè ſi filios religioſae dederis viæ, quotidiana mortis, & martyrio dediſti: nam religioſum ſtatutum, longum quoddam & incurrētum martyrium diſerit appellant. Lege noſtros Hieronymum Plat. lib. 2. de bono ſtatus P. Plat. religioſi cap. 12. & Theophilum Raynandum de martyrio per peſtem part. 1. cap. 3.

splendidissime. Typus fuit Abrahamus Parentum filios ſuos devouentium religioſi status martyrio, & Isaacus filiorum, qui ſe tali ſtatui, conſecravit. Historiam expendas ex cap. 22. Genefis; ubi Abraham a Deo

Gen. 22.

jufſus immolare filium unigenitum, quem diligebat Isaac, obedit: parat illum immolare: & cum jam jam gladium Pater filii ſui ſanguine penè imbuſſet, retrahitur ab An- gelo. Ea propter appellatur Abraham à Patribus ſacerdos; & Isaac prædicatur religioſus Martyr: Nec deſt ad ministerium gladius pariter, & ſacerdos; ait S. Zeno Vero. Epif. S. Zeno. & Martyr fer. 3. de Abraham. dixerat etiam fer. 1. Innocens Martyr offertur, immaculata hofia. Illud unum pro Virginis gloria ad rem noſtram expoſto: factam videlicet hanc oblationem in terra viſionis. Hebraice, vade in terram Moria. Atqui Moria eft à radice marar id eft amarum: vel à mor id eft myrra. Ubi docte animadvertit Burgensis, ita in Hebreo ſcribi vocem moria, ut ſonet etiam, & legi queat M A R I A. Unde non incongrue (ſubjungit ille) diceretur, quod ille mons sanctissimus intitularetur à Beata Virgine, que juxta illum locum propriis oculis apergit filium ſuum immolari juxta aram

Cru-

Mons Maria
ideſt, mons
Maria

Burgen.

Crucis Et quidem Sancti Hierony. & Sanctus Auguft. lib. 16. civi. cap. 32. tradunt, ex Hebraeorum senioribus, in illo monte Moria immolatum Isaac, ſepultum Adamum, & poſtea crucifixum Iefum. Unde Moria, ſeu MARIA vocatum dixeris, quia ibi Maria Iefu Mater unigenitum ſuum Deo obtulit, pro mundi ſalute, & parentibus extitit exemplum perfectissimum docens qua ratione debeat luos filios religioſe viæ ſtatui addicere, & ſi opus fit, martyrio etiam cruento. Et forte hujs Marianæ oblationis exemplo excitatus à longè Abraham devovit libentissime ſuum filium religioſo martyrio. Eſt enim multorum placitum revelaſe tunc Deum Abraham, fore ut ibi Chriftus martyrium crucis ſubiret unā cum Matre. Quod non obſcurè inuuunt illa v. 14. Appellavitque nomen loci illius: Dominus videt. Unde uſque hodie dicitur: in monte Dominus videt. Ubi pro iure, id eft, videbit, Hebrei alii punctis legunt jerae id eft, videbitur. Quasi hæc fit prophecia Chrifti, qui in monte illo videndus erat; oblatus videlicet a ſua matre Maria, à qua nō dictus eft Maria, five Maria, amara, & amara, myrra ob martyrium, quod ibi ſubiit, acerbitatē.

1788 Claudat priorem hunc diſcurſum opportuna inſtituto noſtro facta Sanctæ Brigittæ revelatio lib. 7. ſuarum revelat. cap. 2. In purificatione Beatae Mariæ Virginis, dum eſet ſponsa Chrifti in Roma in Eccleſia, que dicitur Sancta Maria Majoris, raptæ fuit dičla Domina in ſpiritualē viſionem videns in cœlo quaſi omnia ad magnum ſeſtum preparari: & tunc vidit quaſi unum templum mirabilis pulchritudinis; & ibi erat venerabilis ille ſenex justus Simeon paratus ad recipiendum puerum Iefum in ulnis ſuis cum ſummo deſiderio, & gaudio. Videbat quoque Beatam Virginem venientem honeſtissime, & portantem puerum Iefum, ut offeret eum in Templo. Deinde innumerabilem multitudinem Angelorum, & diversorum ordinum Sanctorum Dei, & ſanctorum Virginum, & Dominarum Beatam Virginem matrem Dei precedentium, & eam cum omni leuita, & devotione circumdantium. Antequam portabatur a quodam Angelo unius gladiis longus, & valde latus, & ſanguinolentus; qui ſignificabat illos maximos dolores, quos Maria paſſa eft in morte amantissimi filii ſui: qui ſigurabantur in gladio, quem Iuſtus Simeon prophetabat ipius animam pertransiſtum eſſe. Unde tota exultante cœleſti curia dictum fuit ſponſe: ecce quantus honor, & gloria reperdiuntur in hoc feſto Reginæ eæli pro gladio dolorum, quos ſuſtinuit in ſui dilecti filii paſſione. Et tunc hæc viſio diſparuit.

C A P. II.

Mariae cruciatus in domi penetralibus orantis, dum Iefus orat in horto.

Trifis eft anima mea uſue ad mortem. Matth. 26.

Anteloquium.

1789 Mnibus jam notum, & vulgare eft, Cygnos mori proximos preſentien. P. Ildeph. de Flores de Agone Martyr.

tes fatum, laepius & luavius canere. Plato in Phædone: Cygni quando ſe brevi preſentint moriuros, tunc magis admodum, dulciſque canunt. Et Ovidius. Epif. 7.

Sic ubi fata vocant, dua projectus in herbad, Ovid.

Ad vada Meadri concinit albus olor.

Sed enim dum Chriftus Dominus inter densas arborum frondes, inter horci, & noctis muta silentia, Patrem orabat: dum Deipara angula ei conſonans in cubili ſuo, & domus abditis eamdem inſtituit precatio- nem, duos contemplor candeſtes cygnos ſuæ vocis ſuavitate, & cantu durum iter paſſionis, & mortis emollientes. Quam corpeſe candentes olores. Quām bene tem- perata voci organa! Quanta harmonia!

Duo olores
Chriftus, &
Deipara ſib⁹
conſonantes.
Matt. 26.

Christus: Trifis eft anima mea uſue ad mortem. Inſequitur Mariam eumdem inſtaurans thyatum: Trifis eft anima mea uſue ad mortem. Dein Iefus: Tranſeat à me calix iſte: quod Virgo ſubsumit: Tranſeat à me calix iſte. Denuo Christus: Verum- tam non mea, ſed tua volumas fiat. Quod pariter aſſequitur Maria. Chriftus toto de corpore ſudat ſanguinem, & teretes guttas pondere ſuo lapſæ terram irrigant. Ad eadē Maria redacta eft anguitias, ut de corde de ipſius abundē effluſerit ſanguis. Olores prænuntiam mortis cantionem modulantes, ſuum profeſuantur, & festiſe celebrant fu- nus, & in cantu ſepulchrum parant; ne mortui deſpectu habeantur, nec commen- dentur humo. Chrifti ſimiliter oratio mo- rientis funus eft, ut ajebat pulchre Nysſe- nus de orat. Dom. Imo, uti Ephrem de orando Deum; Oratio eft morientum ſepul- tura. Nos paulisper, qui inani ſæpe muſica S. Ephr. allicimur, bibulas præbeamus aures huic dulciſimæ muſicæ, quæ & animam infor- met, & corpus ſuavitate detineat.

§. I.

Cor Virginis ſpeculum paſſionis domini- ce clarissimum.

1790 S. An. Laurentius Justini, triumphalem Chrifti describens agonem, c. 21. verba effudit dignissima quæ recolantur. Clarissimum paſſionis Chrifti ſpeculum effectum erat cor Virginis, nec non perfecta mortis ima- go. In illo agnoscabantur ſputa, convitia, ver- bera, & redemptionis vulnera. Expendenda potissimum illa verba: clarissimum paſſionis Chrifti ſpeculum effectum erat cor Virginis. Quæ videntur defumpta ex Sapi. 7. 26. ubi de Dei matre, & martyre (ſecundario ſen- ſu, ſed ab Spírito Sancto intento) prædicatur eſſe, ſpeculum ſine macula Dei ma- jestatis. In Græcis pro majestatis ſub eft, id eft, operationis, energie, efficacie, ſeu virtutis Dei, loquitur Salomon de efficacia redemp- tionis Dominicæ; quæ præſertim in Ma- riano corde, ſeu in ſpeculo candidiſſimo, ſpectatur in ſe exprimente ſingulis Chrifti perfections. Quicunque enim ſpeculum hoc attentius contemplari voluerit, aspi- ciet Chriftum, poſt emenſum iter ad uſque Gethlemani hortum, orationi deditum ea contentionē, maſtitia, & ardore, ut pro ſuore ſanguinem effuderit: videbit in hoc cordis ſpeculo ſanguineum rorem; Iefu do- lores

S. Nysse.

S. Iuſtin.

S. Ephr.

S. Zeno.

S. Laurentius.

S. 7. 26.

X X

lores

lores, & cruciamenta acerbissima. Subinde inferas, quidquid corpore Christus patiebatur, id quoque Maria corde perferebat, utpote quod optimum passionis Dominicae speculum non emortuum, sed vividum. Audi Deiparam apud S. Brigittam lib. 1. cap. 32. *Cum nascetur filius ex me sensi ego quod quasi dimidium cordis mei nascetur, & exiret ex me: & cum ipse pateretur sensi quod quasi cor meum patiebatur, sicut illud, quod dimidium est extra, & dimidium est intra.* Subtextit tamen: *dolor ejus erat dolor meus, quia cor ejus erat cor meum.* Haud mirum sic tanta unione conjuncta corda idem tranverberari doloribus, & alterum alterius imaginem exitisse, adeo ut Mariæ cor clarissimum fuerit passionis Christi speculum.

1791 Huc revoco Canti. 1. verba Virgini

Can. 1. Christus Matri sua instar fasciculi myrrae fuit, quem portabat ad eum.

S. Bern.

Rupe.

Can. 5. 1.

Arn. Car.

tre amplius quam in se ipso pati videbatur. Vides ut objecta grandiora quam in se sunt referat Deiparae cor? Ast quorū speculis aliis naturali imperfectioni, & infidelitatibz tribuitur, in Maria summo amori, & charitati donandum est. Ergo in hoc speculo passionis Christi clarissimo non emortuo, sed vivido, singulas ornantis Jesu in horto circumstantias inspicimus: face quidem praeciente, & illuminante, Deipara ipsius fide tanquam inextincta lucerna. Ut enim Prov. 31. 18. *Non extinguetur in nocte lucerna ejus:* Pro 31. 18.

§. II.

Deipara præmunit se se ad ardua perseptionis, orationis vi.

*1792 E*gressus Dominus à cœnaculo monitus suis stipatus Discipulis, ut solus ipse orationi instaret ante martyrii Crucis cruciamenta. Eodem etiam tempore, etsi filium Mater comitata non est, abdita tamen domus Sancti Joannis, ubi cum sanctis feminiñ aderat, penetravit easdem fusura process, id adimplens Matth. 6. 6. *Tu autem cum oraveris intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito.* Etenim scuto orationis se munit Deipara, ut venturos ictus impunè repellere queat, ut tristitia, & angore vincere possit. Quomodo nobis æmulandum maximè proponuit exemplum; ut si nubila tempora spernemus, ad orationis configuramus propinquula. Quis non miretur Samsonis robur, latos ac benè compactos humeros, robustos nervos, invincibilis brachiorum nexus, haud turbabilis crurum, & femorum columna? Aselli mandibula concessa, millia armatorum proferunt capita. Si aliquando rictus ferocientes in eum leo aperuerat, pœnas dedit manibus viri fortis discrptus. Si aliquando ejus hostes eum occidere putarunt, ipse custodias deridens seras ferro bene munitas dissolvit, januasque humeris victoriae trophyæ reportans in proximo fixit monte. Obstupere mortales, stupentque tantum homini concessum fortitudine in robur. Sed unde, quæso, illa plusquam virilis Samsonis emanavit vis potentissima?

*In capillito quidem ea firma, & fixa. Unde Sanct. Ambros. libr. 3. offici. cap. 26. dixit: S. Ambr. & martyrem suam Canti. 5. 1. Veni in hortum meum soror mea, sponsa: messeui myrrham cum aromatibus meis. Ipsa vero hanc horti myrram demeritur nocturno præsertim tempore dum ait: Inter ubera mea commorabitur. Hebraicè, pernoctabit. Cumque Deipara cor clarissimum sit passionis Dominicæ speculum, omnes planè Christi dolores, & quidquid illa nocte in horto perpessus est, in virgine videre licet. Sed vereor ne speculum istud minus fidele sit, ut esse solent specula formas rerum grandiusculas referentia, & milles multiplicantia. Audio enim Arnoldum Carno. tract. de verbis Dom. in Cruce: *Christus expensis jam in eo contumeliis, jam hora appropinquante, in Ma-**

Orationis configuratio in tempore tribulationis

de Martyrio Deiparæ. Cap. II. §. II. 519

tis verba 1. p. in Apoc. ad illa, *Præcinctum ad mammillas zona aurea:* Ita ille: *Ut autem hoc à fortis viro (virilis quippe fortitudo necessaria est) viriliter, ac strenue servari queant, necesse est, ut mens ejus sanctis & Deo dignis meditationibus implicitur: alioquin, ut ruat necesse est, qui abrao interiori capite, fortiter se posse gerere, & in voto stare presumit.* In fact Nazaræorum adolescenti contemplationis erines, à quibus abit novacula: in eis enim quasi in vinculis devinxit Deus fortitudinem, & robur, quo adversa eramus laturi, dolores, cruciamenta, & mortem.

*2793 Hos contemplationis crines modò dispongunt Maria assimilata filio: queque Nazarea Domini erat Samsoneam virtutem mirabilis quam Samson ostentavit; ille enim sub virili forma, hæc sub muliebri specie, sub qua majora quam ille, fortitudinis præbuit ostenta. Proinde commen-dans Deiparæ crines sponsus Cantic. 4. 1. Capilli tui sicut greges caprarum, quæ ascenderunt de monte Galaad. Ubi commune cum sit omnibus penè interpretibus, per capillos mentis cogitationes intelligi, facile est Deiparæ orationem transferre; quæ elevatio quædam est mentis in Deum. Sanè istiusmodi capillis occulta inest vis maxima ad adversa quæque perferenda: ideo capilli dicuntur similes Galaaditanis capris, quæ tonsili sunt vellere, & longos habent capillos, ex quibus conficiebantur sagæ ad operiendum teatæ tabernaculi, Exod. 26. Ut pluvias & ventos, & turbines tollerarent, ait Sanctus Isidorus. Adde componi Deiparæ capillos cum capris ascendentibus de monte Galaad. Ubi pro ascendente, Hebraicè est gelesu, id est, defructuerunt, detinserunt, inter arbusta sylvæ, & effectæ sunt pulchræ. Quasi capræ illæ depexos, fulvos, ac rutilos haberent capillos ab arborebus, & arbustulis, quæ stæte, resina, ac myrra sudant: ostendaturque eò spectare Virginis meditationem, excogitationes pias, ut ex crebro ad arborum Crucis aromatiferam affrictu, flaventem dominici sanguinis, & amarissimæ passionis resnam, ac myrram trahant, appareantque filii sui vulneribus tinctæ. Rectè proinde Nyssenus homil. 15. in Canticæ: *Tunc oratio maxime suam mensuram consequitur, cum à rubedine colorata est, quæ est enigma sanguinis illius, à quo redempti sumus.* Ea de causa Cantic. 7. 5. de iisdem Mariæ capillis dicitur: *Come capitis tui sicut purpura Regis vinclæ canalibus.* Quod mirum, si ascenderunt illæ Deiparæ cogitationes de monte Galaad, id est, de acervo testimonii, seu martyrii; Calvariae nimurum monte, ubi ipsa cum filio martyrium subiere. Inde huic mulieri forti vis potentissima, invictumque robur, ab oratione vincita crucis canalibus in monte illo martyrii. Et sanè dicta hæc cum aliquali intuitu ad Samsonis comam, alibi statui, quæ purpurea esse dicitur.*

1794 Quamdan Deipara sanctissimæ prælusionem extitisse fæminam illam fortem, ac strenuam Judith, putant facri Doctores; ut etiam triumphis à Judith de Holopherne reportatis adumbrari magnæ matris victorias, quas unà cum filio peregit, maximè passionis tempore. Pende historiam ex Judit. 9. 10. dith libro cap. 13. & expende ex cap. 9. 1. P. Ildeph. de Flores de Agone Martyr.

Joachi.

Orationis erines roboris invictæ.

Deiparam crines, id est, contemplationis vis invictam redditæ.

Can. 4. 1.

Exod. 26.

S. Isidor.

Nyssen.

Can. 7. 5.

Deipara orans in Iudith orante præfigatur.

quomodo ad magnum illud opus fe se comparaverit: *Judith ingressa est oratorium suum, & induens se cilicio posuit cinereum super caput suum: & proferens se Domino, clamabat ad Dominum.* Ad Deum unique adoravit, ipsius majestatem precatur. Cur non hisce præmunita arms potentissima evadat adversus pericula quævis? *Semper virtricia orationis arma,* dixit Sanctus Petrus Damiani tract. ad Dominicum cap. 6. *Sancti non armis pugnant, sed voce, ajebat Eusebius. Matt. 23. Sic Judith sic Deipara;* de cuius preicatione capias illud *Judith; persecuties eum ex labiis charitatis meæ:* nam charitatis labia sunt orationes Mariane succensæ dilectionis igne. Ideo Cant. 4. de Cant. 4. Virgine predicator: *Sicut vitta coccinea labia tua:* quasi labia sunt coccinea, quod charitatis labia sunt Mariae orationes. Ita hæc verba interpretatur Gillebertus serm. 24. *Gilleber.* Concepta in corde charitas quasi ignis flammeigens coccineo colore labia incit, per quæ erumpit. *Calor de excelso missus in corde germanum labiis prestat colorem.* Quid enim aliud sibi vult quod coccinea dicuntur, nisi quod in hoc flammæ demonstrantur, eo quod coccus igneo rubet colore. His ergo charitate succensis labiis vinxit, vicit, ac percussit Virgo Mater teterimum generis humani hostem. Idcirco oratione se præmunit, ut martyrium subeat, & inimicos triumphet.

§. III.

De tristitia, & angore Virginis.

*1795 N*ota est Christi tristitia in horto; notus angor, tam vehemens, ut tristis dicitur anima ejus usque ad mortem Matt. 26. Id est adeo tristis, ut gravius nequeat tristari; adeo tristis, ut mortem afferre videatur; vel etiam tam tristis ac si jam moreretur. Non absimili tristitia, & angore conturbari cæperunt Deiparæ præcordia, dum cordis auribus capit, ac refert eodem etiam tempore: *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Rectè & piè S. Bonav. in cursu de compas. Virg. Noctem, qua Christus capitur, absque somno duxisti, & soporatis ceteris flens vigil permanisti. Ceteri cum inter fletus obdormiunt, tu sola mæsta celebrasti vigilias. Tu ne tristis, quæ nova, ac verna lætitia cuncta recreas? quæ organum lætitiae, gaudium, & voluptas, Angelorum gaudium, gaudiique pelagus inexhaustus, passis appellari a Sanctis Patribus? Tu ne, inquam, quæ tam præclaris irradias fulgoribus, noctem modò fecisti, & tenebris, luce amissa, cessisti? De quo tristaris, o Dei ipsius gaudium? Libeat te, dulcissima mater, libere affari. Mæsta ne es propter afflictum filium, & angoribus in horto obfessum? Fateor hinc venire tristitiae nubes. Sed aliunde grando venit; à peccatis dixerim mortali, à perditis Judæ perditissimo scelere. Duo igitur dolorem tuum acount; alterum Dei mors corporalis, alterum mors puri hominis nec spiritualis. *Isti duo filii Mariae ambo mortui sunt in passione: unus in corpore, alias in mente: unus crucis acerbitate, alias mortis infidelitate;* aiebat Sanctus Bonavent. Hi dum pungebant Mariam fratres, acris tamen instabat mors Judæ sp. Bona. ritualis.

*Unde tristitia
via Virginis
illata.*

X x 2 ritualis,